

ROMANIA
CURTEA DE APEL TIMIȘOARA
SECȚIA PENALĂ

DOSAR NR. 195/252/2014

operator 2711

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 11 martie 2015

Completul constituit din:
PREȘEDINTE: F.M.C.F.
JUDECĂTOR: F.P.

GREFIER: I.M.S.

Ministerul Public este reprezentat de procuror A.S. din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara.

Pe rol se află judecarea apelului formulat de PARCHETUL DE PE LÂNGĂ JUDECĂTORIA LUGOJ împotriva sentinței penale nr. 545 din 16.09.2014 pronunțată de Judecătoria Lugoj în dosarul nr. 195/252/2014.

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă inculpatul intimat B.A.F.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care se constată repunerea cauzei pe rol.

Instanța aduce la cunoștință faptul că s-a dispus repunerea cauzei pe rol și pune în discuție admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unei probleme de drept, respectiv în ce măsură condiția elementului constitutiv al infracțiunii de fals privind identitatea prev. de art. 327 alin. 1 C.pen., constând în prezentarea „*prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat*” reprezintă o condiție și pentru alineatul 2 al aceluiași articol, când prezentarea s-a făcut prin întrebuintarea identității reale a unei persoane.

Reprezentanta Ministerului Public arată că, în opinia sa, soluția în cauză depinde de această împrejurare, dacă alineatul 2 de la art. 327 C.p. privind infracțiunea de fals privind identitatea reprezintă o formă agravată a celei de la alineatul 1 și se încadrează în condițiile prevăzute de acesta sau este vorba despre o incriminare distinctă și nu era necesară folosirea aceluși act falsificat, motiv pentru care solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea problemei de drept puse în discuție.

Inculpatul intimat lasă la aprecierea instanței acest aspect.

CURTEA

Constată admisibilitatea sesizării potrivit art. 475 C. pr. pen., având în vedere următoarele:

Curtea de Apel Timișoara este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță potrivit art. 408 și urm. C. pr. pen.

Chestiunea de drept are caracter de noutate, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție nu a mai statuat asupra acesteia printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;

De lămurirea prezentei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, chestiunea de drept vizând tipicitatea infracțiunii obiect al judecății și aplicarea art. 4 C.pen. după intrarea în vigoare a Legii 286/2009 privind Codul penal.

Obiectul cauzei

Prin sentința penală nr. 545/16.09.2014 pronunțată de Judecătoria Lugoj în dosar nr. 195/252/2014 s-a dispus, în baza art. 396 alin. 5 C. pr. pen. rap. la art. 16 lit. b C. pr. pen. cu aplic. art. 327 C.pen. și art. 4 C.pen., achitarea inculpatului B.A.F. pentru săvârșirea infracțiunii de fals privind identitatea prev. de art. 293 al. 1 C. pr. pen. 1968.

În fapt s-a reținut în esență că inculpatul B.A.F. a fost depistat în noaptea de 15.06.2013 la orele 0,13 de către lucrătorii I. J. J. Timiș consumând băuturi alcoolice pe o alee din fața Căminului Cultural din localitatea Silagiu, iar în vederea întocmirii procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor seria JO nr. 0560975 din 15.06.2013 al IJJ Timiș, acesta a prezentat o identitate falsă, indicând numele și datele unui vecin al său – respectiv T.C.D., semnând actul întocmit la rubrica de „contravenient, am luat la cunoștință”.

În drept s-a reținut că, potrivit expunerii de motive care precedă noul Cod penal (pct. 2.81), prin noua reglementare s-a tranșat disputa privind necesitatea utilizării unor documente de identitate pentru comiterea acestei infracțiuni, pornindu-se de la premisa că funcționarul în fața căruia autorul se prevalează de o identitate falsă nu trebuie să dea crezare simplelor afirmații ale acestuia, el dispunând de mijloacele necesare identificării persoanei. Astfel, pentru întregirea elementelor constitutive ale infracțiunii este necesar ca făptuitorul să se prezinte sub o identitate falsă sau să atribuie o astfel de identitate altei persoane prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat.

Câtă vreme în speță inculpatul nu s-a folosit în mod fraudulos de vreun act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat, ci doar s-a prezentat sub o identitate falsă, fapta nu mai este prevăzută de legea penală, devenind incident cazul care împiedică exercitarea acțiunii penale prevăzută de art. 16 lit. b C. pr. pen.

Împotriva acestei soluții a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Lugoj, criticând soluția de achitare în baza art. 16 lit. b C. pr. pen. și punctul de vedere exprimat și în literatura de specialitate, potrivit căruia o persoană nu răspunde pentru fals privind identitatea dacă a săvârșit fapta prin prezentarea orală a identității reale a unei persoane. O astfel de abordare ar conduce la imposibilitatea tragerii la răspundere penală a persoanelor care-și declină o altă identitate cu scopul evident de producere a unor consecințe juridice. S-a mai arătat că opinia exprimată în literatura de specialitate nu are corespondent în realitate, cu atât mai mult cu cât există situații când nu se poate stabili identitatea reală a unei persoane, chiar dacă funcționarul public face demersurile necesare.

În acest sens s-a avansat punctul de vedere că în cazul art. 327 alin. 1 C.p. condiția privind folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare sau la dovedirea stării civile se referă doar la varianta transmiterii către o unitate din cele prev. la art. 175 nu și la aceea a prezentării făcute unei persoane dintre cele prev. de art. 175 C.pen.

Punctele de vedere ale procurorului și inculpatului asupra chestiunii de drept sesizate:

Reprezentantul Ministerului Public a arătat că se impune sesizarea ICCJ, în opinia sa, soluția în cauză depinde de această împrejurare, dacă alineatul 2 de la art. 327 C.p. privind infracțiunea de fals privind identitatea reprezintă o formă agravată a celei de la alineatul 1 și se încadrează în condițiile prevăzute de acesta sau este vorba

despre o incriminare distinctă și nu era necesară folosirea acelui act falsificat, motiv pentru care solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea problemei de drept puse în discuție.

Inculpatul a lăsat la aprecierea instanței.

Chestiunea de drept vizează interpretarea art. 327 alin. 2 rap. la art. 327 alin. 1 C.pen. în sensul de a lămuri în ce măsură art. 327 alin. 2 C.pen. împrumută toate condițiile elementului material de la art. 327 alin. 1 C.pen, inclusiv condiția ca prezentarea să fie efectuată „prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat” sau art. 327 alin. 2 C.pen. împrumută de la art. 327 alin. 1 C.pen. condițiile elementului material, mai puțin condiția vizând modalitatea în care se face prezentarea, astfel încât condiția ca acțiunea de prezentare să fie efectuată „prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat,” este înlocuită în art. 327 alin. 2 cu condiția ca acțiunea de prezentare să fie efectuată „prin întrebuițarea identității reale a unei persoane”.

Potrivit art. 327 alin. 1 C.pen. „Prezentarea sub o identitate falsă ori atribuirea unei asemenea identități altei persoane, făcută unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau transmisă unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat, pentru a induce sau a menține în eroare un funcționar public, în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine ori pentru altul, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(2) Când prezentarea s-a făcut prin întrebuițarea identității reale a unei persoane, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.”

Punctul de vedere al completului de judecată.

Instanța constată că în concepția art. 327 alin. 1 al Legii 286/2009 privind Codul penal, prezentarea sub o identitate falsă presupune în mod necesar ca și condiție a elementului material al infracțiunii, *folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat*, condiție care se pare că este necesară inclusiv în situația în care prezentarea s-a făcut prin întrebuițarea identității reale a unei persoane, în sensul art. 327 alin. 2 C.pen.. Această interpretare are la bază expunerea de motive a noului Cod penal, în care se arată că funcționarul în fața căruia autorul se prevaluează de o identitate falsă nu trebuie să dea crezare simplelor afirmații ale acestuia, el dispunând de mijloacele necesare identificării persoanei.

Cu toate acestea, pornind de la cele învederate prin apelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Lugoj, în privința art. 327 alin. 2 C.pen. anumite aspecte ridică semne de întrebare:

Potrivit textului alineatului 2 al art. 327 C.pen., pentru a constitui element material al infracțiunii, acțiunea de prezentare trebuie efectuată „prin întrebuițarea identității reale a unei persoane”, fără a se menționa și cerința esențială din alineatul 1 al art. 327 C.pen, ca prezentarea să fie făcută și „prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat.”

Este adevărat că art. 327 alin. 2 C.pen. nu face referire nici la celelalte cerințe ale elementului material prevăzute la art. 327 alin. 1 C.pen., dar nu face nici vreo mențiune în sensul că „prezentarea prin întrebuițarea identității reale a unei persoane” trebuie făcută în condițiile alineatului 1.

Această modalitate de redactare a textului permite astfel mai multe interpretări:

O primă interpretare este în sensul că se subînțelege că art. 327 alin. 2 C.pen, ca variantă agravantă, împrumută toate condițiile elementului material de la art. 327 alin. 1 C.pen., adăugând și o condiție suplimentară pentru întrunirea formei calificate, respectiv prezentarea să fie efectuată *prin întrebuințarea identității reale a unei persoane*.

Elementul material al art. 327 alin. 1 C.pen., poate fi realizat prin două acțiuni alternative - **prezentarea sub o identitate falsă ori atribuirea unei asemenea identități altei persoane** -, acțiuni realizate în următoarele condiții privind *subiectul vizat, scopul urmărit și mijloacele folosite*:

- **în fața unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau transmisă unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea.** (*subiectul vizat*)

- **pentru a induce sau a menține în eroare un funcționar public, în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine ori pentru altul.** (*scopul urmărit*)

- **prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat.** (*mijloacele folosite*)

Pentru realizarea formei calificate prev. de art. 327 alin. 2 C.pen., acestor condiții li se adaugă încă o condiție privind *mijloacele de săvârșire* a acțiunilor alternative, respectiv:

- **prin întrebuințarea identității reale a unei persoane.**

În această interpretare este discutabil în ce situații *prezentarea sub o identitate falsă* efectuată „*prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile*” (care presupune un act nefalsificat, conținând datele reale ale unei persoane), poate fi efectuată în condițiile art. 327 alin. 1 C.pen, fără a fi întrunite și condițiile art. 327 alin. 2 C.pen.

O altă interpretare ar putea fi și în sensul că art. 327 alin. 2 C.pen. împrumută de la art. 327 alin. 1 condițiile elementului material privind *subiectul vizat și scopul urmărit*, **mai puțin condiția vizând modalitatea în care se face prezentarea**. Astfel, condiției din art. 327 alin. 1 C.pen., ca acțiunea de *prezentare* să fie efectuată „*prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat*,” îi este **substituită** în art. 327 alin. 2 C.pen. condiția ca acțiunea de *prezentare* să fie efectuată „*prin întrebuințarea identității reale a unei persoane*”.

În această interpretare, acțiunea de **prezentare** – care se subînțelege că este **sub o identitate falsă**, trebuie realizată în următoarele condiții privind *subiectul vizat, scopul urmărit și mijloacele folosite*:

- **în fața unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau transmisă unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea.** (*subiectul vizat*)

- **pentru a induce sau a menține în eroare un funcționar public, în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine ori pentru altul.** (*scopul urmărit*)

- **prin întrebuințarea identității reale a unei persoane.** (*mijloacele folosite*)

În sprijinul unei asemenea interpretări ar putea fi adus ca argument faptul că agravarea răspunderii pentru fapta săvârșită prin folosirea unei identități reale a fost prevăzută pentru prima dată în noul Cod penal, vechea reglementare nefăcând o distincție în acest sens.

Astfel, în expunerea de motive a noului Cod penal se arată că în situația utilizării frauduloase a identității aparținând altei persoane, există riscul angajării unor consecințe juridice în sarcina persoanei respective.

Cu alte cuvinte, în varianta prevăzută de alin. 2 al art. 327 C.pen. se încalcă nu doar relațiile sociale privind încrederea publică în adevărul privind concordanța dintre identitatea sub care se prezintă o persoană în fața unui funcționar public și identitatea reală, ci și cele privind atributele de identificare a persoanei, prevăzute de art. 59 și Capitolul III din Codul civil 2009.

Protejarea persoanei ale cărei date de identificare sunt întrebuințate fraudulos, este cu atât mai necesară cu cât, de cele mai multe ori, în asemenea cazuri, efectele juridice urmărite de către subiectul activ al infracțiunii se produc nu doar față de funcționarii publici prev. de art. 175 C.pen. sau unitățile din care aceștia fac parte, ci și față de persoana ale cărei date reale sunt folosite. Cum este situația și în cauza de față, persoana ale cărei date de identitate au fost întrebuințate, continuă să suporte consecințele juridice produse ca urmare a faptei inculpatului, aceasta figurând în continuare ca și contravenient în procesul verbal întocmit cu datele sale de identificare.

Dacă tipicitatea infracțiunii prev. de art. 327 alin. 2 C.pen. se realizează doar în ipoteza „folosirii frauduloase a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat”, se ajunge la situația ca, deși intenția legiuitorului a fost atragerea unei răspunderi penale agravate în situația folosirii identității reale a unei persoane, în concret, protejarea persoanei și a atributelor sale să fie imposibil de realizat în multiple situații întâlnite în realitate, cum este situația prezentării fără un act, sau prin folosirea copiilor actelor prevăzute de art. 327 alin. 1 C.pen. sub identitatea altei persoane în fața unui funcționar public cum este acesta definit la art. 175 C.pen.

În acest sens, nu poate fi omis nici faptul că pot exista situații când funcționarul în fața căruia autorul se prevalează de identitatea reală a altei persoane nu dispune de mijloacele necesare verificării identității persoanei, având în vedere sfera largă a funcționarilor publici cum este prevăzută în art. 175 C.pen. și în jurisprudența obligatorie a Înaltei Curți de Casație și Justiție în legătură cu acest articol (expertul tehnic judiciar, medicul angajat în unitatea de stat), existând și categorii de funcționari publici care nu au acces direct la bazele de date pentru identificarea persoanelor, dar nu pot nici amâna îndeplinirea unor atribuții până la prezentarea unui act de identificare.

Un argument suplimentar în acest sens îl poate constitui inclusiv situația persoanei juridice, (art. 327 alin. 2 C.pen. nefăcând distincție între persoanele fizice și juridice), ipoteză în care folosirea datelor de identificare reale ale altei persoane juridice este posibilă prin folosirea unor copii certificate pentru conformitate cu originalul ale actelor de înființare ale altei persoane juridice în vederea producerii unor efecte juridice.

Prin urmare, constatând admisibilitatea procedurii conform art. 475 C. pr. pen., în baza art. 476 alin. 1 rap. la art. 475 C. pr. pen., va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unei chestiuni de drept privind interpretarea disp. art. 327 alin. 2 C.pen. în sensul de a lămuri în ce măsură art. 327 alin. 2 C.pen. împrumută **toate** condițiile elementului material de la art. 327 alin. 1 C.pen., **inclusiv** condiția ca prezentarea să fie efectuată „prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat” sau art. 327 alin. 2 C.pen. împrumută de la art. 327 alin. 1 C.pen. condițiile elementului material, **mai puțin** condiția vizând modalitatea în care se face prezentarea, **astfel încât** condiția ca acțiunea de prezentare să fie efectuată „prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat,” **este înlocuită** în art. 327 alin. 2 C.pen. cu condiția ca acțiunea de prezentare să fie efectuată „prin întrebuințarea identității reale a unei persoane”.

În temeiul art. 426 alin. 2 C.pen. va suspenda soluționarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept sesizate.

DISPUNE

În baza art. 476 alin. 1 rap. la art. 475 C. pr. pen., sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție pentru dezlegarea unei chestiuni de drept privind interpretarea disp. art. 327 alin. 2 C.pen. în sensul de a lămuri în ce măsură art. 327 alin. 2 C.pen.

împrumută **toate** condițiile elementului material de la art. 327 alin. 1 C.pen, **inclusiv** condiția ca prezentarea să fie efectuată „*prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat*” sau art. 327 alin. 2 C.pen. împrumută de la art. 327 alin. 1 C.pen. condițiile elementului material, **mai puțin** condiția vizând modalitatea în care se face prezentarea, **astfel încât** condiția ca acțiunea de prezentare să fie efectuată „*prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat,*” **este înlocuită** în art. 327 alin. 2 C.pen. cu condiția ca acțiunea de prezentare să fie efectuată „*prin întrebuintarea identității reale a unei persoane*”.

În temeiul art. 426 alin. 2 C.pen. suspendă soluționarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept sesizate.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică azi, 11 martie 2015.

PREȘEDINTE,
F.M.C.F. s.s.indescifrabil

JUDECĂTOR,
F.P. s.s.indescifrabil

GREFIER,
I.M.S. s.s. indescifrabil

Red. F.M.C.F./12.03.2015
Tehnored. I.M.S.-2 ex./12.03.15